

สภาพปัญหาการจราจรในเขตพื้นที่ติดขอบของสถานีตำรวจนครบาลพระราชวัง

1. ถนนจักรเพชร (ลงสะพานพระปกเกล้า) เป็นถนนสายหลัก จะมีรถจากฝั่งธนบุรี แล่นข้ามสะพานพระปกเกล้าฯ มุ่งหน้าแยกเมอริคิงส์ ปริมาณหนาแน่น รวมทั้งมีประชาชนข้ามถนนตัดกระแสรถบ่อยครั้ง เป็นสาเหตุทำให้รถติดต่อเนื่องไปยังเขตธนบุรี
2. ถนนจักรเพชร (ปากคลองตลาด) เป็นถนนสายหลัก เป็นที่ตั้งของตลาด จำนวน 3 แห่ง จึงมีประชาชนมาประกอบธุรกิจการค้าเป็นจำนวนมาก ประกอบกับมีรถจากฝั่งธนบุรี แล่นข้ามสะพานสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าฯ ผ่านปากคลองตลาดปริมาณมาก เป็นสาเหตุทำให้รถติดต่อเนื่องไปยังเขตธนบุรี
3. ถนนตรีเพชร เป็นถนนสายหลัก จะมีรถจากฝั่งธนบุรีแล่นข้ามสะพานสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าฯ เพื่อส่งนักเรียน ณ สถานศึกษา บริเวณเชิงสะพานฯ ซึ่งทำให้รถติดต่อเนื่อง
4. ในเขตพื้นที่ มีสถานศึกษาที่มีชื่อเสียงจำนวนมาก ซึ่งประชาชนผู้ใช้รถส่วนใหญ่ นำนักเรียนมาส่ง ณ สถานศึกษาเป็นจำนวนมาก ในช่วงเวลา 07.00-08.30 น. และเวลา 16.00-17.30 น. จึงเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดปัญหาการจราจรติดขัด (แนวทางแก้ไขปัญหาจราจร ปี 2549, ฝ่ายจราจร สน.พระราชวัง)

6. ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จิราพร จักรไพวงศ์ (2528, น. 61) ในรายงานวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชน ในการจัดสภาพแวดล้อมบริเวณอนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ ศึกษากรณีการจัดทำทางข้ามถนน เมื่อปีพ.ศ.2528 เพื่อทราบถึงการเลือกทางข้ามถนนของประชาชนผู้ใช้เส้นทางดังกล่าว โดยการสัมภาษณ์ประชากรตัวอย่าง จำนวน 616 ราย ผลการศึกษาส่วนหนึ่งพบว่า ผู้ที่ใช้เส้นทาง บริเวณดังกล่าวต่างมีความเห็นต่อปัญหาการจราจรติดขัดทำให้สูญเสียเวลา และเกิดภาวะมลพิษ ทางอากาศคล้ายคลึงกัน

ชិณกรณ์ ใจกล้า (2543) กับผลการศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาความเป็นไปได้ ในการจัดการฝึกอบรมผู้ขับขี่รถยนต์รับจ้างสามล้อ เพื่อแก้ไขปัญหাজราจรในกรุงเทพมหานคร กรณีศึกษาผู้ขับขี่รถยนต์รับจ้างสามล้อ ในเขตเกาะรัตนโกสินทร์มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ประสิทธิภาพและพฤติกรรมของผู้ขับขี่รับจ้างสามล้อในเขตกรุงเทพมหานคร และทราบถึง ความเป็นไปได้ในการจัดฝึกอบรมผู้ขับขี่รถยนต์รับจ้างสามล้อ เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ขับขี่รถยนต์รับจ้างสามล้อ ในเขต เกาะรัตนโกสินทร์ จำนวน 20 คน และอภิปรายผลการศึกษาในรูปแบบบรรยายเชิงพรรณนา

จากการศึกษาพบว่า ความรู้เกี่ยวกับกฎจราจร ระเบียบข้อบังคับ สภาพปัญหา การจราจร และการให้บริการผู้โดยสาร เป็นปัจจัยที่ผู้ขับขี่รถยนต์รับจ้างสามล้อมีความรู้ไม่ เพียงพอ และมีความต้องการที่จะศึกษาเพิ่มเติม ดังนั้น หน่วยงานที่รับผิดชอบด้านการจราจรควร จัดฝึกอบรมให้ความรู้ในเรื่องดังกล่าวแก่ผู้ขับขี่รถยนต์รับจ้างสามล้อ เพื่อพัฒนาผู้ขับขี่ยนต์ รับจ้างสามล้อและลดปัญหาจราจร

สันติ พิทักษ์กุล (2545) การศึกษาเรื่อง “ทัศนคติของประชาชนต่อการปฏิบัติหน้าที่ของ ตำรวจจราจรบนทางคู่ขนานลอยฟ้า ถนนบรมราชชนนี กองบังคับการตำรวจจราจร” มี วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงทัศนคติของประชาชนต่อการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจจราจร ด้านการจัดการจราจรและอำนวยความสะดวกด้านการจราจร รวมทั้งเพื่อศึกษาทัศนคติของ ประชาชนต่อประสิทธิภาพการทำงานของตำรวจจราจรบนทางคู่ขนานลอยฟ้า ถนนบรมราชชนนี เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนา และปรับปรุงให้อำนวยความสะดวกในการจราจร และการบังคับใช้ กฎหมายจราจรของตำรวจบนทางคู่ขนานลอยฟ้า ถนนบรมราชชนนี มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ผลการศึกษา พบว่า ประชาชนผู้ใช้รถใช้ถนนคู่ขนานลอยฟ้าส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีช่วงอายุระหว่าง 18-28 ปี มีการศึกษาระดับปริญญาตรี ประกอบอาชีพเป็นลูกจ้างเอกชน

มีรายได้อยู่ระหว่าง 3,000-9,000 บาท มักจะใช้รถใช้ถนนในช่วงเวลา 06.01-12.00 นาฬิกา และส่วนมากจะใช้รถยนต์ส่วนบุคคล

ทัศนคติของประชาชนต่อการปฏิบัติงานหน้าที่ของตำรวจจราจรบนทางคูขนานลอยฟ้า ถนนบรมราชชนนี กองบังคับการตำรวจจราจร โดยภาพรวมจะอยู่ในระดับไม่แน่ใจ

1. การจัดการจราจรและการอำนวยความสะดวกด้านการจราจร โดยภาพรวมมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับ เห็นด้วย เช่นเรื่อง การจัดการจราจรบนทางคูขนานลอยฟ้าสามารถอำนวยความสะดวกแก่ผู้ใช้ทางได้เป็นอย่างดี ถ้าตำรวจจราจรไม่ออกตรวจหรือจัดการจราจรหรืออยู่ประจำจุดบนทางคูขนานลอยฟ้ามักจะทำให้ผู้ขับขี่รถกระทำผิดกฎจราจรเสมอ เมื่อได้เห็นตำรวจจราจรอยู่อำนวยความสะดวกด้านการจราจรบนทางคูขนานลอยฟ้าแล้วรู้สึกอบอุ่นและพอใจ และเมื่อพบประสบเหตุรถจอดเสียบนทางคูขนานลอยฟ้า มักจะมีตำรวจจราจรคอยให้ความช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกให้เสมอก็ตาม ส่วนเรื่อง ปริมาณรถที่อยู่ด้านล่างมีมากเกินไปทำให้การระบายรถบนทางคูขนานลอยฟ้าเป็นไปด้วยความลำบาก จึงทำให้รถติดบนทางค่อนข้างมาก และในเวลาเร่งด่วนตอนเช้าและเย็นปริมาณจะมากทำให้ยากต่อการวางแผนการจัดการจราจร ซึ่งมีความคิดเห็นอยู่ในระดับไม่แน่ใจ

2. การบังคับใช้กฎหมายและการจับกุมออกใบสั่ง โดยภาพรวมมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับไม่แน่ใจ เช่นเรื่อง การบังคับใช้กฎหมายของตำรวจจราจรบนทางคูขนานลอยฟ้ามีความเป็นธรรมกับผู้ใช้ทางเสมอกัน การจับกุมออกใบสั่งของตำรวจจราจรบนทางคูขนานลอยฟ้าเป็นไปด้วยความบริสุทธิ์ยุติธรรม ผู้ใช้รถที่กระทำผิดกฎจราจรไม่สมควรได้รับโทษโดยการออกใบสั่ง เพียงแค่กล่าวตักเตือนก็พอ ตำรวจจราจรควรตรวจสอบรถที่มีสภาพไม่สมบูรณ์ หากพบจะต้องสั่งให้หยุดแล้วจับกุมโดยการออกใบสั่งทันที ไม่ควรเพียงแต่กล่าวตักเตือน ผู้ใช้รถที่ฝ่าฝืนกฎจราจรบนทางคูขนานลอยฟ้า สมควรถูกจับกุมโดยออกใบสั่งเท่านั้น ส่วนเรื่องผู้ขับขี่ที่มีลักษณะเมาสุราหรือหย่อนสมรรถภาพ ตำรวจจราจรจะต้องจับกุมตัวดำเนินคดีอย่างจริงจัง ไม่ควรว่ากล่าวตักเตือนเพียงอย่างเดียว ซึ่งมีระดับความคิดเห็นในระดับเห็นด้วย

3. ความประพฤติและระเบียบวินัยของตำรวจจราจร โดยภาพรวมมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับ ไม่แน่ใจ เช่นเรื่องกริยามารยาทของตำรวจจราจรที่ปฏิบัติหน้าที่บนทางคูขนานลอยฟ้าเรียบร้อยและเหมาะสมดี ตำรวจจราจรฯ ให้บริการอย่างเป็นกันเองและจริงใจมีหน้าตายิ้มแย้มแจ่มใสเสมอ ตำรวจจราจรให้เกียรติและปฏิบัติด้วยความสุภาพอ่อนโยน อ่อนน้อม มีเหตุผลและมีระเบียบวินัยดี ตำรวจจราจรชั้นประทวนจะให้ความเป็นกันเอง และมีมนุษยสัมพันธ์ดีกว่า ตำรวจจราจรชั้นสัญญาบัตร

4. ประสิทธิภาพการทำงานของตำรวจจราจร โดยภาพรวมมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับไม่แน่ใจ เช่นเรื่อง ตำรวจจราจรมีไหวพริบและปฏิภาณเฉลียวฉลาดรู้เท่าทันผู้กระทำผิด ประสิทธิภาพการทำงานของตำรวจจราจร อยู่ในระดับดีน่าพอใจ สามารถปรึกษาเรื่องต่าง ๆ จากตำรวจจราจรฯ ได้เสมอ ตำรวจจราจรชั้นประทวนจะสามารถให้คำปรึกษาหรือให้ความรู้ด้านการจราจรได้ดีกว่าตำรวจจราจรที่เป็นชั้นสัญญาบัตร เครื่องมืออุปกรณ์ในการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจจราจรบนทางคูขนานลอยฟ้า เช่น วิทยุ รถยนต์ รถจักรยานยนต์ มีประสิทธิภาพไม่ดีเท่าที่ควร ส่วนเรื่องตำรวจจราจรจะสามารถปฏิบัติหน้าที่อย่างเที่ยงธรรมและมีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น ถ้าได้รับการเพิ่มเงินเดือนและสวัสดิการให้เหมาะสมกับความรับผิดชอบ มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วย

อุทุมพร จามรมาน (2530, น. 1-13) คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ศึกษาเรื่องคุณภาพชีวิตของคนกรุงเทพมหานคร ในปี พ.ศ.2528 เพื่อศึกษาถึงองค์ประกอบที่สำคัญของคุณภาพชีวิตการวัดคุณภาพชีวิตของคนกรุงเทพมหานคร และเปรียบเทียบค่าคุณภาพชีวิตของคนกรุงเทพมหานครที่อยู่ในเขตชั้นใน ชั้นกลาง และชั้นนอก โดยการสัมภาษณ์และสอบถามหัวหน้าครัวเรือนในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 1,023 ครัวเรือน ผลการศึกษาพบว่า องค์ประกอบ 3 ด้าน คือ สุขภาพอนามัย เศรษฐกิจ และการเดินทางไปทำงาน ทำให้คุณภาพชีวิตของคนกรุงเทพมหานครมีค่าต่ำที่สุด โดยพบว่าการเดินทางไปทำงานในช่วงเวลาที่มีการจราจรคับคั่งนั้นมีส่วนก่อให้เกิดสภาพความเป็นอยู่ที่ผกผันกับการเพิ่มคุณภาพชีวิต

ประเทือง ยิ้มใหญ่ (2534, บทคัดย่อ อ้างถึงใน วิโรจน์ ปัญญาสุวรรณกุล, 2543, น. 52) กับการศึกษาเรื่องความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับปัญหาการจราจรในเขตเทศบาลเมืองนครราชสีมา ปี 2534 ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการทราบความเห็นของประชาชนต่อปัญหาการจราจรปัจจัยที่มีผลทำให้ประชาชนมีความคิดเห็นต่างกันและแนวทางแก้ไข เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามประชาชน ในเขตเทศบาลเมืองนครราชสีมา จำนวน 353 ราย ผลการศึกษาที่ปรากฏ คือ ประชาชนส่วนใหญ่มีความเห็นว่า ปัญหาการจราจรมีผลกระทบต่อด้านเศรษฐกิจ ทำให้สูญเสียเวลาในการเดินทาง สูญเสียน้ำมัน และสูญเสียเวลาในการทำงาน ส่วนผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อสังคม คือ ทำให้บ้านเมืองขาดระเบียบวินัย เกิดการเห็นแก่ตัวมากขึ้น ตลอดจนก่อให้เกิดผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยและจิตใจเป็นอย่างมาก ได้แก่ ระบบทางเดินหายใจ โรคกระเพาะ ความดันโลหิต ความหงุดหงิด สุขภาพจิตเสีย เป็นต้น

สุขุมมา วิฑิตำรง (2535, บทคัดย่อ อ้างถึงใน วิโรจน์ ปัญญาสุวรรณกุล, 2543, น. 52-53) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความเครียดของพนักงานขับรถประจำทางในเขต

กรุงเทพมหานคร มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาระดับความเครียด และเปรียบเทียบความเครียดของพนักงานขับรถประจำทางปรับอากาศ และพนักงานขับรถประจำทางธรรมดา ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความเครียดของพนักงานทั้งสองกลุ่ม โดยศึกษาในกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 379 คน ด้วยการสัมภาษณ์ร่วมกับแบบสำรวจความเครียด ผลการศึกษา พบว่า สภาพการจราจรมีความสัมพันธ์กับความเครียดของพนักงานขับรถกล่าวคือ สภาพการจราจรช่วงเที่ยงมีความสัมพันธ์กับความเครียดของพนักงานขับรถประจำทางปรับอากาศ ทางด้านพนักงานขับรถประจำทางธรรมดาเกิดความเครียดเนื่องจากความรู้สึกต่ออากาศขณะขับรถ ความรู้สึกต่อควันไอเสีย สภาพถนน และสภาพการจราจรตอนเช้าที่ติดขัดมากตลอดเส้นทาง ทั้งยังพบว่าพนักงานขับรถประจำทางปรับอากาศมีความเครียดสูง จากสาเหตุการเผชิญกับสภาพรถติดขัดเป็นเวลานาน เพราะขับรถนานกว่าพนักงานขับรถประจำทางธรรมดา

กฤตยา อาชวนิจกุล และคณะ (2536, น. 1-3 อ้างถึงใน วิโรจน์ ปัญญาสุวรรณกุล, 2543, น. 52) ได้ศึกษาเรื่อง ความเป็นเมืองและสิ่งแวดล้อมที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตในกรุงเทพมหานคร โดยมุ่งค้นหาถึงผลกระทบของความเป็นเมืองใหญ่ ที่มีคุณภาพชีวิตของคนกรุงเทพมหานครในด้านต่าง ๆ เช่น พฤติกรรมการบริโภค สุขภาพอนามัย การใช้เวลาการเดินทาง ความปลอดภัยในร่างกายและทรัพย์สิน ตลอดจนผลกระทบที่มีต่อสภาพแวดล้อม และต่อปัญหาที่เกิดขึ้นในกรุงเทพมหานครในทัศนะของคนเมืองหลวง ผลของการศึกษา พบว่า คนกรุงเทพมหานครซึ่งอาศัยอยู่ในเขตพื้นที่ชั้นใน ชั้นกลาง และชั้นนอก ต่างมีความเห็นว่าปัญหาการจราจรติดขัดเป็นปัญหาสำคัญที่สุดของกรุงเทพมหานคร ในอันดับแรก รองลงมา คือ ปัญหาอากาศเป็นพิษและควันพิษ ซึ่งทำให้คนกรุงเทพมหานคร ประสบกับความล่าช้าในการเดินทาง และสุขภาพเสื่อมโทรม สภาพถนน และสภาพการจราจรตอนเช้าที่ติดขัดมากตลอดเส้นทาง ทั้งนี้ยังพบว่าพนักงานขับรถประจำทางปรับอากาศมีความเครียดสูง จากสาเหตุการเผชิญกับสภาพปัญหาจราจรติดขัดเป็นเวลานาน เพราะขับรถนานกว่าพนักงานขับรถประจำทางธรรมดา

จากผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจากการจราจรที่ติดขัด แสดงให้เห็นถึงว่าในสภาพการจราจรที่มีความแออัด และหนาแน่นในเขตเมืองใหญ่และกรุงเทพมหานคร มีส่วนสำคัญที่จะทำให้ผู้ใช้รถใช้ถนนที่สัญจรไป-มาบนท้องถนนดำเนินชีวิตไปอย่างไม่ราบรื่น ต้องเผชิญกับความสูญเสียในด้านต่าง ๆ ทั้งในเรื่องของสุขภาพกาย สุขภาพใจ ดังนั้น ในการหาแนวทางแก้ไขปัญหาก็มิใช่เป็นหน้าที่ของหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่ง หรือเป็นหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐเพียงอย่างเดียว หน่วยงานเอกชนหรือภาคประชาชนก็มีส่วนที่สำคัญในการที่จะช่วยกันแก้ไขปัญหารถจราจร

กรอบแนวคิดในการศึกษา

